

POSUDEK NA DIPLOMOVOU PRÁCI

Autor diplomové práce: Bc. Lenka Alvado Blanco

Téma diplomové práce: Kvalita života lidí s psychotickým onemocněním

Vedoucí diplomové práce: Prof. Jiří Šípek

Oponent diplomové práce: PhDr. Katarína Loneková, Ph.D.

Cílem diplomové práce Bc. Lenky Alvado Blanco je zmapování kvality života u lidí s psychotickým onemocněním a srovnání jejich hodnocení s hodnocením vnímání jejich kvality života pracovníky sociální služby s pracujícími s osobami s psychotickým onemocněním. Vzhledem k tomu, že v současné době probíhá reforma psychiatrické péče a v popředí je tzv. recovery přístup, kde hrají významnou roli také sociální péče a rehabilitace, komunitní centra, stacionáře a pod., považuji zaměření na toto srovnání za zajímavé.

Diplomová práce je napsaná na 84 stranách, dále obsahuje seznam literatury a přílohy. Je rozdělena na teoretickou a empirickou část. Seznam literatury je bohatý, obsahuje přes 100 zdrojů, kterých výběr je pro zpracování tématu reprezentativní. Autorka vybírala relevantní zdroje z české i zahraniční literatury. Formální stránka práce je na velmi dobré úrovni, stejně tak i grafické zpracování práce.

V teoretické části se autorka vzhledem k tématu věnuje otázkám kvality života, psychotické poruchy a výzkumům v oblasti kvality života u osob s psychotickým onemocněním. U tématu kvality života vybírá základní definice, vymezuje jí proti jiným pojmům, přináší teoretické modely a věnuje se otázkám měření kvality života. Oceňuji, že se autorka opírá o poznatky předních odborníků na toto téma u nás. V části věnované tematice psychotických onemocnění zajímavě popisuje psychózy v kontextu materialistického a holistického paradigmatu. Kladně hodnotím vymezení psychotických onemocnění v MKN-10 a orientaci autorky v probíhajících změnách v klasifikaci psychotických poruch v DSM-V i připravovaném novém vydání MKN. Ve shodě se skladbou výzkumného souboru v empirické části se pak autorka blíže věnuje schizofrenii, jejímu průběhu a léčbě. Obě tyto témata pak autorka propojuje v části věnující se kvalitě života u osob s psychotickým onemocněním (schizofrenií). Teoretická část je psaná čtivě, zajímavě, s odborným porozuměním, kapitoly mají dobrou logickou návaznost.

V empirické části se autorka věnovala vnímání kvality života u osob s psychotickým onemocněním, vnímání kvality života osob s psychotickým onemocněním pracovníky sociální služby a jejich srovnání. Zajímavě autorka zvolila hodnocení kvality života jen těmi pracovníky sociální služby, kteří s danými klienty přímo pracují. Výzkumný soubor tvořilo 33 osob s psychotickým onemocněním (F20-F29) užívajících služby chráněného bydlení ve věku 18 - 60 let. Pro získání dat autorka použila dotazník kvality života SQUALA. Autorka stanovila 4 hypotézy, které formulovala

obecně. Úvaha autorky, proč nepracovat s celkovým hodnocením kvality života, ale s jejími jednotlivými doménami, je pro mě srozumitelná a souhlasím s ní. V hypotéze č. 2 není přesně formulováno, zda se autorka zaměřila na srovnání důležitosti životních hodnot nebo spokojenosti v naplnění životních hodnot. Část interpretace výsledků je pro mě méně přehledná a “kostrbatá”.

V diskusi autorka krátce diskutuje použitý výzkumný design a dosažené výsledky. Kladně hodnotím, že součástí diskuse je i úvaha nad přenesením výsledků výzkumu do praktického využití. Do diskuse je dobře zahrnuta i otázka specifčnosti výběru přes chráněné bydlení, což je právě v otázkách hodnocení kvality života důležité neopomenout. Očekávala bych hlubší úvahu nad použitým designem i vzhledem k interpretaci výsledků. Autorka píše, že výsledky poukazují, že pracovníci sociální služby chráněné bydlení mají kvalitativně dobrou představu o tom, jakou kvalitu svého života jejich klienti, tedy lidé s psychotickým onemocněním vnímají (s. 78 - 79). Je toto možné zobecnit z dat 2 hodnotitelů, i když celkově hodnotili 33 osob? Domnívám se, že právě vzhledem k nízkému počtu hodnotitelů jsou aktuální výsledky pro širší zobecnění velmi omezené. To ale nesnižuje výzkumný design. Naopak, považuji za přínosné v navrhnutém designu pokračovat, avšak při zvýšení počtu hodnotících osob. Pro získání vyššího počtu hodnotitelů by bylo potřebné oslovit větší množství zařízení podobného typu.

Celkově autorka prokázala schopnost pracovat s odbornou literaturou, vybrat psychologicky významné téma a provést výzkumné šetření. Kladně hodnotím, že autorka přinesla zajímavý výzkumný design, kde se mi ale jako vhodná jeví změna poměru hodnocených a hodnotitelů a větší opatrnost v jednoznačnosti sdělení. V diskusi bych proto očekávala více prostoru věnovaného metodologickým otázkám.

V čem spatřuje autorka výhody a limity srovnání hodnocení kvality života pracovníky sociální služby u těch klientů, se kterými pracují?

Diplomová práce Bc. Lenky Alvado Blanco splňuje požadavky kladené na diplomové práce. Doporučuji jí k obhajobě. Navrhuji hodnocení velmi dobře, event. výborně, dle průběhu obhajoby.

V Praze, 27.8.2018

Katarína Loneková